

T.C.

**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**MERSİN ADANA PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000
ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ**

**(Tarsus OSB 4. Kısım İlave,
Özel Güvenlik Bölgesi ve
Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı)**

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

MERSİN-ADANA PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ

1- Mersin Tarsus OSB 4. Kısım İlave Amaçlı Plan Değişikliği

Mersin OSB 1 Kısım batısında bulunan Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Evcı Mahallesi, Köycivarı ve Çatalkoyak mevkiilerinde kalan yaklaşık 67,5 ha. alanın Mersin OSB 4. İlave Alan olarak kesinleştiği, bahse konu Mersin OSB 1. Kısım ile birlikte 4. İlave alana ilişkin 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylandığı ve parselasyon planı çalışmalarına başlanıldığı ifade edilerek söz konusu alanın çevre düzeni planında OSB olarak gösterilmesine yönelik plan değişikliği yapılması talep edilmektedir.

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP)'nda Hâkim fonksiyon olarak "Kentsel Gelişme Alanı", "Sulama Alanı" ile kısmen "Tarım Alanı", "Orman Alanı"nda (TKGM Parsel sorgu uygulamasında yapılan incelemede "Orman" vasfında olmadığı anlaşılmıştır.) ve "Kentsel ve Bölgesel Yeşil Spor Alanı"nda kalmaktadır.

Mersin Tarsus OSB'nin 1. Kısımının güneybatısında ve bitişiğinde bulunmakta olup, yer Seçimi Raporunda alanın yaklaşık 69 hektar olduğu belirtilmektedir.

Planlama alanı sınırları içerisinde yer alan toplam 26,74 ha alanın 10,8297 hektarlık kısmı Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 10.09.2021 tarih ve E.2605307 sayılı yazıları ile izinlendirildiği ve geriye kalan 15,9103 hektarlık kısmının (4. OSB) alanı olarak planlanarak tarım dışına çıkartılmasına yönelik talep 5403 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesi gereği talep edilen amaç doğrultusunda kullanılmak üzere 30.11.2021 tarih E-58125898-020-3525327 sayılı Makam Oluru ile izinlendirilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığının (İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı) 27.12.2019 tarih ve 173846 sayılı yazısında ÇDP değişikliğinin yapılarak, üst ölçekli plan kararları doğrultusunda alt ölçekli planlarda revizyon çalışmalarının yapılarak idarelere sunulması gerektiği belirtilmektedir.

Akdeniz Belediye Başkanlığının (İmar ve Şehircilik Müdürlüğü) 09.01.2020 tarih ve E.538 sayılı yazısında Adana Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 18.12.2019 tarih ve 11991 sayılı Kurul kararı ile tescillenen 3. Derece Arkeolojik Sit Alanının proje dışında bırakılması koşulu ile herhangi bir sakıncanın bulunmadığı bildirilmektedir.

Adana Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 24.11.2020 tarih ve 12960 sayılı kararıyla Mersin Üniversitesi Rektörlüğü'nün 20.11.2020 tarih ve E.00001523034 sayılı yazısı eki bilimsel raporda korunması önerilen alanın korunmasına, bahse konu alanın koordinatları ile birlikte sit haritasına işlenmesine, koruma ve sergileme önerilerini içeren çevre düzenleme projesinin rölöve üzerinde gösterilerek Kurula iletilmesine, diğer alanların kullanılmasına yönelik Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Koşulları doğrultusunda hazırlanacak planların Kurula sunulmasına karar verildiği iletilmektedir.

DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'nün 165318 sayılı yazısında uyulması gerekli koşulların belirtilmektedir.

Konuya ilişkin olarak 13501808 sayılı yazımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan Yer Seçimi Komisyon Raporuna ve söz konusu alana yönelik varsa Mahkeme Kararı veya Mahkeme süreci devam eden davalara ilişkin süreçlerin ve/veya kararların iletilmesi talep edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü)'nün 7306318 sayılı yazısı ile konu ile ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığı/ İl Müdürlüğü/ Toprak Koruma Kurulu tarafından anılan alana yönelik verilmiş olumsuz görüş/rapor bulunmadığı, anılan alana ilişkin olarak Mersin 2. İdare Mahkemesinin 2024/128 esasına kayden açılan dava bulunduğu ifade edilmiştir. 14063767 sayılı yazımız ile Mersin Tarsus OSB 4. İlave alanına ilişkin Mersin 2. İdare Mahkemesinin 2024/128 esasına kayden açılan dava bulunduğu belirtildiğinden mahkeme sürecinin sonuçlandığına ilişkin bilgi belgelerin iletilmesi sonrasında düzenleme yapılabileceği iletilmiş olup Mersin Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 14573931 sayılı yazısı ile davacının 04.06.2024 tarihli davadan feragat dilekçesini sunması neticesinde ilgili mahkemece davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedildiği belirtilmiştir.

14.06.2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları ve iletilen bilgi ve belgeler ile yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda;

– Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Plan Hükümlerinin “8.19- Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)” başlığı altında;
“8.19.1- Bu alanlarda 4562 sayılı “Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu” ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir.

8.19.2- Organize Sanayi Bölgelerinde, bu planın genel kullanım, koruma ve gelişme ilke ve hedefleri çerçevesinde, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda yer tespiti ve uygulaması yapılacaktır.

8.19.3- Organize Sanayi Bölgelerinde, OSB Yerseçim Komisyonunca yerseçimi yapılan alanlar için bakanlıkça bu planda değişiklik yapılır.” hükümlerinin yer aldığı,

– 3194 sayılı İmar Kanunu’nun “Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması” başlıklı 8.maddesinde yer alan

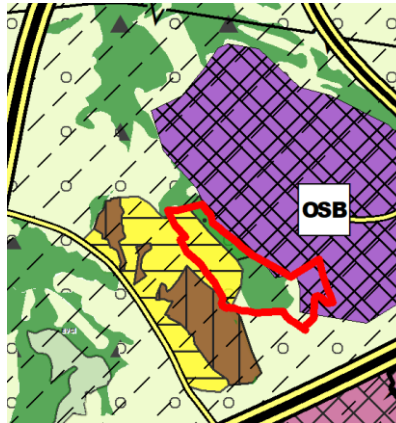
“d) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Arazi kullanımı ve yapılaşmada sadece mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve imar planları kararlarına uyulur. (Mülga ikinci cümle: 27/3/2015-6637/23 md.) (...) (Ek cümle: 18/6/2017-7033/29 md.) Mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve 1/25.000 ölçekli nazım imar planlarında; organize sanayi bölgesi, endüstri bölgesi, sanayi sitesi ve teknoloji geliştirme bölgesine ilişkin kararların alınması ve bu kararlarda değişiklik yapılması Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygun görüşüne tabidir.” hükmü uyarınca; çevre düzeni planları ve nazım imar planlarında organize sanayi bölgesine ilişkin kararların alınmasının ilgili Bakanlığının uygun görüşüne tabi olduğu,

– OSB yer seçimi kesinleştirme işleminin 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelikleri kapsamında, ilgili kurum/kuruluşların katılımıyla oluşturulan yer seçimi komisyonu tarafından ayrı bir idari işlem ile belirlendiği ve anılan mevzuat hükümleri uyarınca ÇDP’ye ayrı bir idari işlem ile aktarıldığı hususları dikkate alınarak;

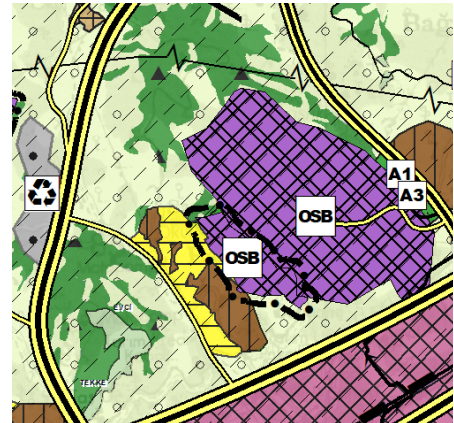
Hâkim fonksiyon olarak “Kentsel Gelişme Alanı”, “Sulama Alanı” ile kısmen “Tarım Alanı”, “Orman Alanı”nda (TKGM Parsel sorgu uygulamasında yapılan incelemede “Orman” vasfında olmadığı anlaşılmıştır.) ve “Kentsel ve Bölgesel Yeşil Spor Alanı”nda yer aldığı anlaşılan yaklaşık 58 hektar büyüklüğündeki Mersin Tarsus OSB 4. İlave Alanının “Organize Sanayi Bölgesi” olarak gösterilmesine yönelik Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı değişikliği yapılmıştır.

Uydu Görüntüsü

Meri 1/100.000 Ölçekli ÇDP

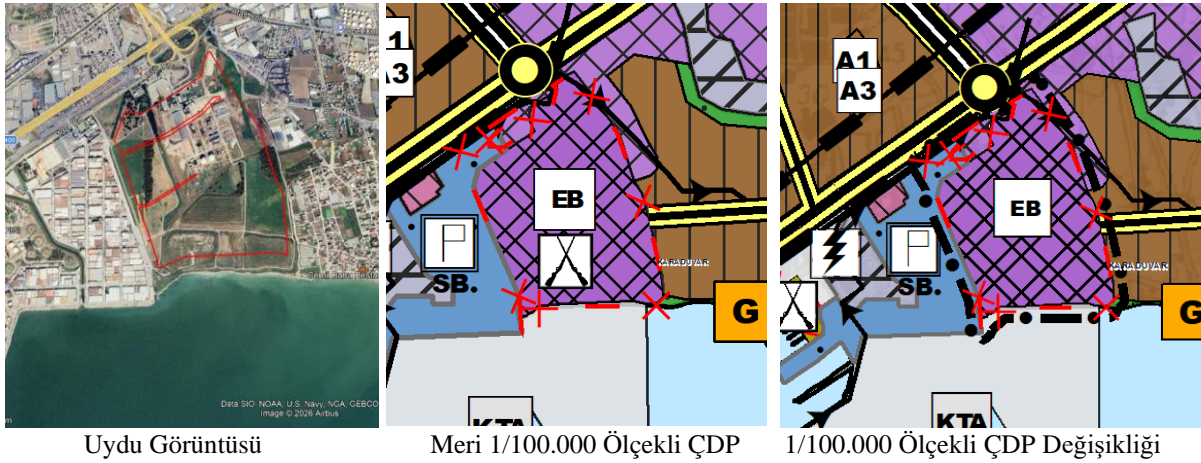

1/100.000 Ölçekli ÇDP Değişikliği

2- Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Karaduvar Mahallesi (Özel) Güvenlik Bölgesi Amaçlı Plan Değişikliği

Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Karaduvar Mahallesi, 11129 Ada, 1 parsel numaralı taşınmazın bulunduğu alanın 21.05.2021 tarihli ve 4002 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında 02.09.2021 tarihinde onaylanan Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi" olarak işaretlendiği, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin söz konusu planın iptaline yönelik dava açtığı, Danıştay 6. Dairesi 17.09.2025 tarih ve 2022/390 E., 2025/4185 K. Sayılı kararıyla 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nda güvenlik bölgeleri ve askeri güvenlik bölgeleri olarak ikiye ayrıldığı, söz konusu plan gösteriminde "askeri yasak ve güvenlik bölgesi" olarak plana aktarılması yolundaki gösterimde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptal edildiği ifade edilerek, söz konusu taşınmazın 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'na Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda aynen belirtildiği ve yargı kararında ifade edildiği şekliyle "özel güvenlik bölgesi" olarak işlenmesi talep edilmektedir.

Mahkemece iptal kararı verilen alanın 02.09.2021 onay tarihli Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planında (O33 No'lu plan paftasında) "Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi" nda kalmaktadır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 17.09.2025 tarihli kararının gerekçesinde;

- "Davaya konu plan değişikliğinin açıklama raporundan, işlemin gerekçesinin uyumsuzluk konusu taşınmazın bulunduğu alanın özel güvenlik bölgesi ilan edilmesine ilişkin, 21.05.2021 tarihli, 4002 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı olduğu ve söz konusu karara karşı açılmış bir dava bulunmadığından anılan kararın yürürlükte olduğunun anlaşılması, karşısında özel güvenlik bölgesi sınırının 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planına islenmesi hukuki bir gereklilik olup, dava konusu plan değişikliğinin sebebi ve konusu bakımından hukuka aykırı bir yönü bulunmamaktadır."

- "Öncelikle uyumsuzluğa konu taşınmazın askeri yasak bölge ya da askeri güvenlik bölgesi olarak ilan edilmediği, nitekim 2575 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nda güvenlik bölgelerinin özel güvenlik bölgeleri ve askeri güvenlik bölgeleri olarak ikiye ayrıldığı, bu alanların ve askeri yasak bölgelerin belirlenme şeklinin farklı olarak düzenlendiği, ayrıca yine 2575 sayılı Kanun'da bu bölgelere ilişkin tabelaların ayrı ayrı gösterildiği, bu nedenle Cumhurbaşkanlığı kararıyla özel güvenlik bölgesi olarak sınırları belirlenen alanın, Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi olarak işlevlendirilmesine ilişkin plan değişikliğinde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır."

- "Diğer taraftan özel güvenlik bölgesi adı altında çevre düzeni ve imar planlarında yer alan bir kullanım türü bulunmamaktadır. Uyumsuzluk konusu çevre düzeni plan paftasında ise dava konusu taşınmaz Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği Ortak Gösterimler başlığı altında yer alan askeri yasak ve güvenlik bölgesi sembolü ile gösterilmiştir. Oysa ki uyumsuzluğa konu taşınmaz, askeri yasak bölge ya da askeri güvenlik bölgesi olarak ilan edilmemiştir. 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununda güvenlik bölgelerinin özel güvenlik bölgeleri ve askeri güvenlik bölgeleri olarak

ikiye ayrıldığı, bu alanların ve askeri yasak bölgelerin belirlenme şeklinin farklı olarak düzenlendiği, ayrıca yine 2565 sayılı Kanun'da bu bölgelere ilişkin tabelaların ayrı ayrı gösterildiği, bu nedenle Cumhurbaşkanı kararıyla özel güvenlik bölgesi olarak sınırları belirlenen alanın, askeri yasak ve güvenlik bölgesi olarak plana aktarılması yolundaki gösterimde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.” denilmektedir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin (Değişik: RG-22/1/2026-33145) Ek-1'a Ortak Gösterimler Açıklamalar 9. Maddesi'nde "9.Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi gösterimi çizgi tipi ve sembol kullanılarak "Askeri Yasak" ve "Güvenlik Bölgesi" olarak ayrılır." hususu yer almaktadır.

14.06.2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve mahkeme hususlar çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda;

1/100.000 ölçekli ÇDP' de "Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi" nde kalan ve Danıştay 6. Dairesi 17.09.2025 tarih ve 2022/390 E., 2025/4185 K. Sayılı kararıyla "Askeri Yasak ve Güvenlik Bölgesi" lejantında gösterilmesi bakımından iptal edilen bölgenin, mahkeme kararı uyarınca 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planında "Güvenlik Bölgesi (21.05.2021 tarihli ve 4002 Sayılı CBK Kapsamında ilan edilen 'Özel Güvenlik Bölgesi'dir)" olarak değiştirilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

3- Mersin İli, Tarsus ilçesi Fevzi Çakmak Mahallesi Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı Amaçlı Plan Değişikliği

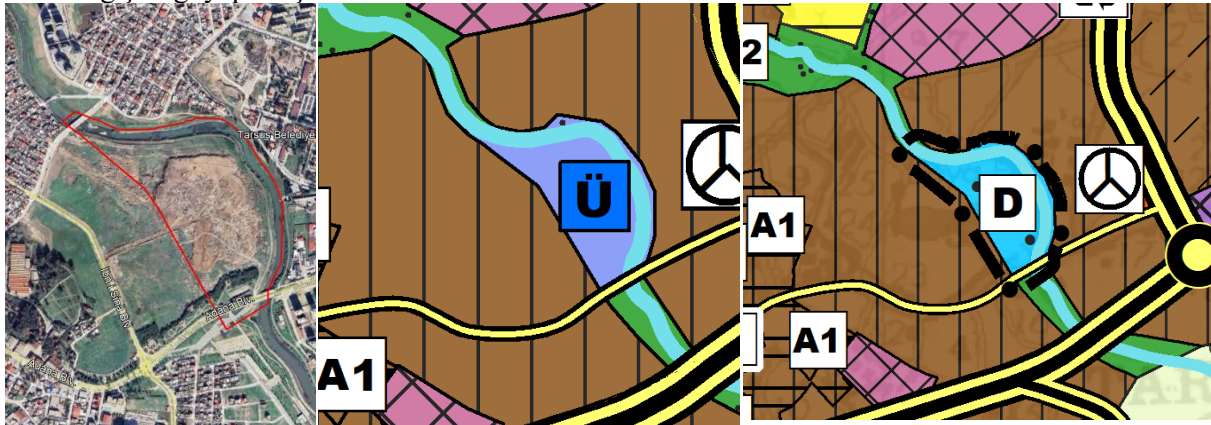
Mersin İli, Tarsus ilçesi Fevzi Çakmak Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 224 ada 30, 31, 35, 36, 37, 52, 53, 55 ve 86 parsel numaralı taşınmazlara ilişkin " Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı" amaçlı Çevre Düzeni Planı Değişikliği teklifi iletilmiştir.

Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP)'nda "Üniversite Alanı" nda yer almaktadır.

Mersin Büyükşehir Belediyesi plan değişikliği gerekçesinde "Üniversite alanı olarak değerlendirilmesi planlanan alanda üniversite yatırımının yapılmaktan vazgeçilmesi akabinde İdaremizce plan değişikliğine konu parselleri kapsayan alanda bölgenin ihtiyaçları doğrultusunda kentsel ve bölgesel sosyal altyapı alanı olarak gösterilmesi" olarak belirtmektedir.

Konuya ilişkin Tarsus Üniversitesi Rektörlüğü'nün uygun görüşü iletilmiştir.

14.06.2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları ve iletilen bilgi ve belgeler ile yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda "Üniversite Alanı"nda yer aldığı anlaşılan yaklaşık 34 hektar büyüklüğündeki alanın "Kentsel ve Bölgesel Sosyal Altyapı Alanı" olarak gösterilmesine yönelik Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı değişikliği yapılmıştır.

Uydu Görüntüsü

Meri 1/100.000 Ölçekli ÇDP

1/100.000 Ölçekli ÇDP Değişikliği